

Arrest

nr. 221 569 van 22 mei 2019
in de zaak X / IX

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat Z. CHIHAOUI
Landsroemlaan 40
1083 BRUSSEL

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie.

DE WND. VOORZITTER VAN DE IXde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Ethiopische nationaliteit te zijn, op 14 januari 2019 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie van 4 januari 2019 houdende een bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering.

Gezien titel *Ibis*, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 18 maart 2019, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 18 april 2019.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken I. VAN DEN BOSSCHE.

Gehoord de opmerkingen van advocaat L. TRIGAUX, die *loco* advocaat Z. CHIHAOUI verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat A. DE WILDE, die *loco* advocaten D. MATRAY en S. VAN ROMPAEY verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

1.1 Op 4 januari 2019 wordt de verzoekende partij aangetroffen in België.

1.2 Op 4 januari 2019 neemt de gemachtigde van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie een beslissing houdende een bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering (bijlage 13septies). Dit is de bestreden beslissing, die op dezelfde dag aan de verzoekende partij ter kennis werd gebracht en die luidt als volgt:

“(…) Bevel om het grondgebied te verlaten

Aan de Heer, die verklaart te heten:

naam: A(...)

voornaam: K(...)

geboortedatum: (...)

geboorteplaats: ETHIOPIE

nationaliteit: Ethiopië

In voorkomend geval, ALIAS:

wordt het bevel gegeven het grondgebied van België te verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen, tenzij hij beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven.

**REDEN VAN DE BESLISSING EN VAN DE AFWEZIGHEID VAN EEN TERMIJN OM HET
GRONDGEBIED TE VERLATEN:**

Voorafgaandelijk deze beslissing werd betrokkene gehoord door de SPC Kust op 04.01.2019 en werd rekening gehouden met zijn verklaringen.

Het bevel om het grondgebied te verlaten wordt afgegeven in toepassing van volgend(e) artikel(en) van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en volgende feiten en/of vaststellingen:

Artikel 7, alinea 1:

x 1° wanneer hij in het Rijk verblijft zonder houder te zijn van de bij artikel 2 vereiste documenten;

x 3° wanneer hij door zijn gedrag geacht wordt de openbare orde of de nationale veiligheid te kunnen schaden;

De betrokkene is niet in het bezit van een geldig paspoort en niet van een geldig visum op het moment van zijn arrestatie.

Betrokkene werd op 04.01.2019 door de SPC Kust op heterdaad betrapt op illegale grensoverschrijding (pv nr BG.(...)/2019).

In het administratief dossier van betrokkene is geen sprake van minderjarige kinderen in België, noch van enige medische problematiek van betrokkene. Bijgevolg heeft de gemachtigde van de Staatssecretaris in zijn verwijderingsbeslissing rekening gehouden met de bepalingen van artikel 74/13.

Betrokkene werd gehoord op 04.01.2019 dooër de SPC Kust en verklaart in België geen duurzame relatie of kinderen te hebben. Een schending van artikel 8 kan dan ook niet worden aangenomen.

Artikel 74/14: Reden waarom geen termijn voor vrijwillig vertrek wordt toegestaan:

x Artikel 74/14 §3, 1°: er bestaat een risico op onderduiken.

Er bestaat een risico op onderduiken:

1° Betrokkene heeft na zijn illegale binnenkomst of tijdens zijn illegaal verblijf geen verblijfsaanvraag of verzoek of internationale bescherming ingediend binnen de door de wet voorziene termijn.

Uit het administratief dossier blijkt niet dat hij zijn verblijf op de wettelijk voorziene manier heeft trachten te regulariseren.

3° Betrokkene werkt niet mee of heeft niet meegewerkt met de overheden.

Betrokkene heeft zich niet aangemeld bij de gemeente binnen de door artikel 5 van de wet van 15/12/1980 bepaalde termijn en levert geen bewijs dat hij op hotel logeert.

Betrokkene werd op 04.01.2019 door de SPC Kust op heterdaad betrapt op illegale grensoverschrijding (pv nr BG.55.(...)/2019).

Terugleiding naar de grens

Voorafgaandelijk deze beslissing werd betrokkene gehoord door de SPC Kust op 04.01.2019 en werd rekening gehouden met zijn verklaringen.

REDEN VAN DE BESLISSING TOT TERUGLEIDING NAAR DE GRENS:

Met toepassing van artikel 7, tweede lid, van de wet van 15 december 1980, is het noodzakelijk om de betrokkene zonder verwijl naar de grens te doen terugleiden, met uitzondering van de grens van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen om de volgende redenen:

Reden waarom geen termijn voor vrijwillig vertrek:

Er bestaat een risico op onderduiken:

1° Betrokkene heeft na zijn illegale binnenkomst of tijdens zijn illegaal verblijf geen verblijfsaanvraag of verzoek of internationale bescherming ingediend binnen de door de wet voorziene termijn.

Uit het administratief dossier blijkt niet dat hij zijn verblijf op de wettelijk voorziene manier heeft trachten te regulariseren.

3° Betrokkene werkt niet mee of heeft niet meegewerkt met de overheden.

Betrokkene heeft zich niet aangemeld bij de gemeente binnen de door artikel 5 van de wet van 15/12/1980 bepaalde termijn en levert geen bewijs dat hij op hotel logeert.

Betrokkene werd op 04.01.2019 door de SPC Kust op heterdaad betrapt op illegale grensoverschrijding (pv nr BG.(...)/2019).

Betrokkene werd gehoord op 04.01.2019 door SPC Kust en verklaart dat hij in België is omdat hij wil doorreizen naar het VK en dat hij niet wil terugkeren naar Ethiopië omwille van (allgemene) politieke problemen aldaar zonder sopecifiek aan te halen welke problemen. We stellen dus vast dat betrokkene met zijn uiteenzetting geen schending van artikel 3 EVRM aantoon. Om tot een schending van artikel 3 EVRM te kunnen besluiten, dient hij aan te tonen dat er ernstige en zwaarwichtige gronden aanwezig zijn om aan te nemen dat hij in Ethiopië een ernstig en reëel risico loopt te worden blootgesteld aan foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen. Het louter ongestaafd aanvoeren van een vermeende schending artikel 3 EVRM kan niet volstaan.

Betrokkene werd gehoord op 04.01.2019 door de SPC Kust en brengt geen elementen aan die bewijzen dat hij aan een ziekte lijdt die hem belemmeren terug te keren naar zijn land van herkomst. Artikel 3 van het EVRM waarborgt niet het recht om op het grondgebied van een Staat te blijven louter om de reden dat die Staat betere medische verzorging kan verstrekken dan het land van herkomst en dat zelfs de omstandigheid dat de uitwijzing de gezondheidstoestand of de levensverwachting van een vreemdeling beïnvloedt, niet volstaat om een schending van deze verdragsbepaling op te leveren. Enkel in zeer uitzonderlijke gevallen wanneer de humanitaire redenen die pleiten tegen de uitwijzing dwingend zijn, het geen in voorliggende zaak niet blijkt, kan een schending van artikel 3 van het Europees Verdrag aan de orde zijn.

Vasthouding (...)"

2. Over de rechtspleging

Aan de verzoekende partij werd het voordeel van de kosteloze rechtspleging toegekend, zodat niet kan worden ingegaan op de vraag van de verwerende partij om de kosten van het geding ten laste te leggen van de verzoekende partij.

3. Over de ontvankelijkheid

Overeenkomstig artikel 71, eerste lid van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de

vreemdelingenwet) kan de vreemdeling die het voorwerp is van een maatregel van vrijheidsberoving genomen met toepassing van artikel 7, tegen die maatregel beroep instellen door een verzoekschrift neer te leggen bij de raadkamer van de correctionele rechtbank van zijn verblijfplaats in het Rijk of van de plaats waar hij werd aangetroffen. In de mate dat de vordering ook gericht is tegen de beslissing tot vrijheidsberoving vervat in de bestreden beslissing, moet worden vastgesteld dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) ter zake geen rechtsmacht heeft en de vordering in deze mate onontvankelijk is.

4. Onderzoek van het beroep

4.1 In een eerste middel voert de verzoekende partij onder meer de schending aan van artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955 (hierna: het EVRM), van het principe “*audi alteram partem*” en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Zij zet in haar verzoekschrift in dit verband het volgende uiteen:

“A. PRINCIPES

Artikel 3 EVRM laat gelden dat (...). Deze bepaling is absoluut fundamenteel en een van de hoekstenen van een democratisch samenleving.

Om effectief te kunnen genieten van de rechten vervat in het artikel 3 EVRM is het noodzakelijk ook het procedurele luik van deze bepaling nauwgezet na te leven. Dit houdt in dat ook het onderzoek naar het reële risico op een schending van artikel 3 EVRM op een deugdelijke en rigoureuze wijze dient te gebeuren. Dat verwerende partij verplicht is in de akten de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen. Deze motivering moet afdoende zijn, hetgeen inhoudt dat “de motivering pertinent en draagkrachtig moet zijn, dit wil zeggen dat de aangehaalde redenen moeten volstaan om de beslissing te dragen”.

In geval van een uitwijzing van een asielzoeker, komt het toe aan de administratieve overheid om een deugdelijk en diepgaand onderzoek te voeren wanneer zij geconfronteerd wordt met een risico op schending van artikel 3 EVRM. Dit werd eveneens bevestigd door het EHRM in haar arrest M.S.S. tegen België en Griekenland:

“298. (...) The Court’s primary concern is whether effective guarantees exist in the present case to protect the applicant against arbitrary removal directly or indirectly back to his country of origin. [...]

387. While agreeing that that is a sign of progress in keeping with the judgment in Conka (cited above, §§81 - 83, confirmed by the judgment in Gebremedhin [Gaberamadhien], cited above, §§ 66-67), the Court reiterates that it is also established in its case-law (see paragraph 293 above) that any complaint that expulsion to another country will expose an individual to treatment prohibited by Article 3 of the Convention requires close and rigorous scrutiny and that, subject to a certain margin of appreciation left to the States, conformity with Article 13 requires that the competent body must be able to examine the substance of the complaint and afford proper reparation.” (Eigen vetjes)

Dat het arrest J.K. t. Zweden vervolgens zeer precies opsomt hoe het onderzoek naar een reëel risico op een schending van artikel 3 EVRM door de bevoegde diensten dient te gebeuren:

“85. In Saadi v. Italy (cited above, § 140) the Court held:

‘... for a planned forcible expulsion to be in breach of the Convention it is necessary — and sufficient — for substantial grounds to have been shown for believing that there is a real risk that the person concerned will be subjected in the receiving country to treatment prohibited by Article 3 (see paragraphs 125 and 132 above and the case-law cited in those paragraphs).’

86. In F.G. v. Sweden (cited above), the Court found the following concerning the assessment of the existence of a real risk:

‘113. The assessment of the existence of a real risk must necessarily be a rigorous one (see Chahal v. the United Kingdom, 15 November 1996, § 96, Reports 1996-V, and Saadi v. Italy, cited above, § 128). It is in principle for the applicant to adduce evidence capable of proving that there are substantial grounds for believing that, if the measure complained of were to be implemented, he would be exposed to a real risk of being subjected to treatment contrary to Article 3 (see, for example, Saadi v. Italy, cited above, § 129, and N. v. Finland, no. 38885/02, § 167, 26 July 2005)....

114. The assessment must focus on the foreseeable consequences of the applicants removal to the country of destination, in the light of the general situation there and of his or her personal circumstances (see *Vilvarajah and Others v. the United Kingdom*, 30 October 1991, § 108, Series A no. 215). In this connection, and where it is relevant to do so, the Court will have regard to whether there is a general situation of violence existing in the country of destination (see *Sufi and Elmi v. the United Kingdom*, nos. 8319/07 and 11449/07, § 216, 28 June 2011). ...

116. It is for the Court to consider in an expulsion case whether, in all the circumstances of the case before it, substantial grounds have been shown for believing that the person concerned, if returned, would face a real risk of being subjected to treatment contrary to Article 3 of the Convention. If the existence of such a risk is established, the applicants removal would necessarily breach Article 3, regardless of whether the risk emanates from a general situation of violence, a personal characteristic of the applicant, or a combination of the two. However, it is clear that not every situation of general violence will give rise to such a risk. On the contrary, the Court has made it clear that a general situation of violence would only be of sufficient intensity to create such a risk 'in the most extreme cases' where there was a real risk of ill-treatment simply by virtue of an individual being exposed to such violence on return (see *Sufi and Elmi*, cited above, §§ 216 and 218. See also, among others, *L.M. and Others v. Russia*, nos. 40081/14, 40088/14 and 40127/14, § 108, 15 October 2015; and *Mamazhonov v. Russia*, no. 17239/13, §§ 132-133, 23 October 2014).

87. With regard to the assessment of evidence, it has been established in the Court's case-law that (the existence of the risk must be assessed primarily with reference to those facts which were known or ought to have been known to the Contracting State at the time of expulsion⁹ (see *F.G. v. Sweden*, cited above, § 115, quoted at paragraph 83 above). The Contracting State therefore has the obligation to take into account not only the evidence submitted by the applicant but also all other facts which are relevant in the case under examination.

88. In assessing the weight to be attached to country material, the Court has found in its case-law that consideration must be given to the source of such material, in particular its independence, reliability and objectivity. In respect of reports, the authority and reputation of the author, the seriousness of the investigations by means of which they were compiled, the consistency of their conclusions and their corroboration by other sources are all relevant considerations (see *Saadi v. Italy*, cited above, § 143; *NA. v. the United Kingdom*, cited above, § 120; and *Sufi and Elmi*, cited above, § 230).

89. The Court also recognises that consideration must be given to the presence and reporting capacities of the author of the material in the country in question (see *Sufi and Elmi*, cited above, § 231). The Court appreciates the many difficulties faced by governments and NGOs gathering information in dangerous and volatile situations.

It accepts that it will not always be possible for investigations to be carried out in the immediate vicinity of a conflict and, in such cases, information provided by sources with first-hand knowledge of the situation may have to be relied on (see *Sufi and Elmi*, cited above, § 232).

90. In assessing the risk, the Court may obtain relevant materials *proprio motu*. This principle has been firmly established in the Court's case-law (see *H.L.R. v. France*, cited above, § 37; *Hilal*, cited above, § 60; and *Hirsi Jamaa and Others v. Italy* [GC], no. 27765/09, § 116, ECHR 2012). In respect of materials obtained *proprio motu*, the Court considers that, given the absolute nature of the protection afforded by Article 3, it must be satisfied that the assessment made by the authorities of the Contracting State is adequate and sufficiency supported by domestic materials as well as by materials originating from other reliable and objective sources such as, for instance, other Contracting or non-Contracting States, agencies of the United Nations and reputable non-governmental organisations (see *F. G. v. Sweden*, cited above, § 117, quoted at paragraph 84 above). In its supervisory task under Article 19 of the Convention, it would be too narrow an approach under Article 3 in cases concerning aliens facing expulsion or extradition if the Court, as an international human rights court, were only to take into account materials made available by the domestic authorities of the Contracting State concerned, without comparing these with materials from other reliable and objective sources (see *Salah Sheekh*, cited above, § 136). » (Eigen vetjes)

Een beoordeling in het kader van een terugkeer en een reëel risico op een schending van artikel 3 EVRM kan dan ook slecht plaats vinden na een daadwerkelijk onderzoek, opdat alle redelijke twijfel met betrekking tot een risico op schending van artikel 3 EVRM kan worden weggenomen.

Dat het recht om gehoord te worden - audi alteram partem - een belangrijk onderdeel uitmaakt van een deugdelijk en rigoureuus onderzoek, te meer daar waar verzoeker een terugkeer naar zijn land van herkomst vreest. Dat het recht om gehoord te worden overigens een algemeen rechtsbeginsel betreft, waaruit voortvloeit dat de administratieve overheden de betrokkene in de mogelijkheid moet stellen naar behoren en daadwerkelijk zijn standpunt kenbaar te maken in het kader van een administratieve procedure en voordat een besluit wordt genomen dat zijn belangen op nadelige wijze kan beïnvloeden (zie HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., § 87 en de aldaar aangehaalde rechtspraak).

“Volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft de regel dat aan de adressaat van een bezwarend besluit de gelegenheid moet worden gegeven om zijn opmerkingen kenbaar te maken voordat dit besluit wordt genomen, tot doel de bevoegde autoriteit in staat te stellen naar behoren rekening te houden met alle relevante elementen. Die regel beoogt met name, ter verzekering van de effectieve bescherming van de betrokken persoon, deze laatste in staat te stellen om een vergissing te corrigeren of individuele omstandigheden aan te voeren die ervoor pleiten dat het besluit wordt genomen, niet wordt genomen of dat in een bepaalde zin wordt besloten (HvJ 18 december 2008, C-349/07, Sopropé, § 49 en HvJ 11 december 2014, C-249/13, Boudjlida, § 37).

Het recht om te worden gehoord impliceert tevens dat de overheid met de nodige aandacht kennis neemt van de opmerkingen van de betrokkene door alle relevante gegevens van het geval zorgvuldig en onpartijdig te onderzoeken en het besluit toereikend te motiveren (HvJ 18 december 2008, C-349/07, Sopropé, § 50).”

Dat uiteraard niet elk verzuim om het hoorrecht te eerbiedigen tot onrechtmatigheid van het genomen besluit leidt. “Om een dergelijke onrechtmatigheid te constateren, dient aan de hand van de specifieke feitelijke en juridische omstandigheden van het geval te worden nagegaan of er sprake is van een onregelmatigheid die het hoorrecht op zodanige wijze aantast dat de besluitvorming in kwestie een andere afloop had kunnen hebben, met name omdat de betrokkene specifieke omstandigheden had kunnen aanvoeren die na een individueel onderzoek de gemachtigde van de staatssecretaris gouden kunnen doen afzien van het opleggen van de bestreden maatregel.”

Dat verwerende partij derhalve, teneinde een correcte beslissing te kunnen nemen, verzoeker diende te horen in een taal dewelke hij voldoende machtig is. Dat verwerende partij vervolgens haar beslissingen diende te baseren op alle gekende feitelijke en juridische gegevens, dewelke zij in de bestreden beslissing diende op te nemen.

Dat verwerende partij tevens rekening dient te houden met de algemene situatie in het land van herkomst van verzoeker. Dat dit blijkt uit een voorgaand arrest van Uw Raad:

“Il ne ressort d'aucune pièce versée au dossier administratif que le requérant aurait disposé d'une possibilité effective de faire valoir les éléments précités, avant la prise de l'acte attaqué.

Or, la jurisprudence de la Cour EDH enseigne, ce à quoi le Conseil se rallie, que dans la mesure où, afin de vérifier l'existence d'un risque de mauvais traitements allégué par une partie requérante envers un pays, il y a lieu d'examiner les conséquences prévisibles de l'éloignement de celle-ci dans ledit pays, compte tenu de la situation générale qui y prévaut et des circonstances propres au cas de la partie requérante (voir: Cour EDH 4 décembre 2008, Y./Russie, §78; Cour EDH, 28 février 2008, Saadi/Italie, §§128-129; Cour EDH, 30 octobre 1991, Vilvarajah et autres/ Royaume-Uni, §108 infine), la partie requérante doit, en ce qui concerne tant la situation généralé dans un pays que les circonstances propres à son cas, disposer de la possibilité matérielle de les faire valoir en temps utile (voir Cour EDH 21 janvier 2011, M.S.S./Belgique et Grèce, § 366), quod non en l'espèce.

Au vu des développements qui précèdent, le Conseil souligne qu'au regard du principe de nonrefoulement, tel qu'il est affirmé, notamment, par l'article 33 de la Convention de Genève, l'article 3 de Convention contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants et l'article 3 de la CEDH, la partie défenderesse ne pouvait envisager un éloignement du requérant sans s'être assurée, d'une part, qui ne serait pas renvoyé vers un pays où il encourrait un risque réel d'être soumis d des traitements contraire à l'article 3 de la CEDH et; d'autre part, que le pays vers lequel il serait éloigné respecte lui-même le principe de non-refoulement.

Or, en l'occurrence, force est de constater qu'il ne ressort d'aucun des éléments versés au dossier administratif ou produits à l'audience par la partie défenderesse que celle-ci aurait procédé à cette vérification, préalablement à l'adoption de l'acte attaqué, ni même que le requérant aurait disposé d'une

possibilité effective de faire valoir son point de vue, que ce soit au sujet de sa reprise en charge par la France ou Italie ou de son éventuel éloignement vers le Soudan, éventualité que la décision attaquée ne permet pas d'exclure, ainsi que cela a été relevé plus haut."

Dat een pertinent onderdeel van deze overwegingen een deugdelijke controle van het artikel 3 van het EVRM betreft, gelet op het non-refoulement beginsel.

B. TOEPASSING IN ONDERHAVIG GEVAL

In de bestreden beslissing wordt gesteld dat (...)

Dat, gelet op het gegeven dat het artikel 3 EVRM een fundamenteel recht binnen een democratische samenleving betreft en gelet op de heersende rechtspraak, dient het nemen van een verwijderingsbeslissing voorafgegaan te worden door een deugdelijke en rigoureuze controle van de vrees bij terugkeer naar het land van herkomst.

Dit werd bevestigd door het Hof van Cassatie in een arrest van 31 januari 2018, volgens het welke « il appartenait au demandeur de faire préalablement les vérifications nécessaires, notamment au regard de l'article 3 de la Convention ». Eenzelfde werd bevestigd door de Raad van State in een arrest van 28 september 2017:

"La circonstance qu'en cas d'irrespect de l'ordre de quitter le territoire, la partie adverse puisse adopter des mesures de contrainte pour procéder d'éloignement de l'étranger au sens de l'article 1er, 7°, de la loi du 15 décembre 1980, soit à son transfert physique hors du territoire, et puisse s'assurer, à ce moment, que cet éloignement respecte l'article 3 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, n'implique pas qu'elle ne doive pas veiller des la prise de l'ordre de quitter le territoire, à ce que son exécution ne méconnaisse pas l'article 3 précité. (...)

Etant donné qu'il ressort de ce qui précède que la partie adverse doit s'assurer dès la prise d'un ordre de quitter le territoire et donc avant l'adoption d'éventuelles mesures de contrainte, que son exécution respecte l'article 3 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme, il est dénué d'intérêt de déterminer si, en l'espèce, la mesure de maintien en un lieu déterminé avait disparu de l'ordonnancement juridique suite à la libération du requérant ou si seule son exécution avait été suspendue temporairement. Eu égard à ce qui précède, la première branche est fondée."

Dat verwerende partij derhalve voor het nemen van de bestreden beslissing een deugdelijke controle diende te voeren naar een reëel risico op een schending van artikel 3 EVRM op basis van de verklaringen die verzoeker doet in het kader van zijn recht om gehoord te worden, doch tevens op basis van de algemene landeninformatie die gekend is aangaande zijn land van herkomst. Dat verwerende partij deze overwegingen, gelet op haar formele motiveringsplicht, tevens in haar beslissing dient op te nemen.

Verzoeker wenst te benadrukken dat "voor het nemen van een terugkeerbesluit (...) de verzoekende partij gehoord [dient] te worden over het hoger belang van het kind, haar familie- en gezinsleven en haar gezondheidstoestand. Eveneens dient het beginsel van non-refoulement geëerbiedigd te worden. De verzoekende partij dient zich in dit verband tijdens het gehoor coöperatief of te stellen en de bevoegde nationale autoriteit alle relevant informatie te verstrekken over zijn persoonlijke situatie en zijn familie- en gezinssituatie, en met name informatie die er een rechtvaardiging voor kan vormen dat er geen terugkeerbesluit wordt uitgevaardigd. Voorts preciseert het Hof in het arrest-Boudjlida dat: "[...] het recht om voor de vaststelling van een terugkeerbesluit te worden gehoord, niet in die zin moet worden uitgelegd dat die autoriteit gehouden zou zijn de illegaal verblijvende derdelander voorafgaand aan het gehoor dat plaatsvindt met het oog op de uitvaardiging van het terugkeerbesluit, in kennis te stellen van haar voornemen om jegens hem een terugkeerbesluit vast te stellen, hem de gegevens mee te delen waarop zij dat besluit wil baseren of ook om hem bedenktijd te gunnen alvorens hem te horen, maar in die zin dat die derdelander naar behoren en daadwerkelijk zijn standpunt kenbaar moet kunnen maken over de onrechtmatigheid van zijn verblijf en over de redenen die overeenkomstig het nationale recht kunnen rechtvaardigen dat die autoriteit afgiet van de vaststelling van een terugkeerbesluit.

56 Evenwel moet erop worden gewezen, zoals de advocaat-generaal in punt 69 van zijn conclusie heeft opgemerkt, dat er een uitsondering moet worden aanvaard ingeval een derdelander redelijkerwijs niet kan vermoeden welke gegevens tegen hem kunnen worden aangevoerd of ingeval zij objectief pas in staat zou zijn daarop te reageren na eerst bepaalde naspeuring te hebben gedaan of bepaalde stappen te hebben ondernomen, met name om bewijsstukken te verzamelen.

57 Hoe dan ook neemt dit niet weg, zoals de Europese Commissie heeft opgemerkt dat de betrokken illegaal verblijvende derdelander de gelegenheid zal hebben om, indien hij dat wenst, in het kader van een contentieuze procedure op te komen tegen de beoordeling van zijn situatie door de overheid. "Het Hof van Justitie beklemtoont in voormeld arrest ook dat het recht om voor de vaststelling van het terugkeerbesluit te worden gehoord de bevoegde nationale overheid in staat moet stellen alle gegevens te verzamelen die nodig zijn om met volledige kennis van zaken tot een beslissing te komen en deze beslissing afdoende te motiveren, opdat de betrokkene in voorkomend geval zijn beroepsrecht naar behoren zal kunnen uitoefenen."

Verzoeker is in eerste instantie formeel, daar waar hij stelt niet gehoord te zijn aangaande de redenen van zijn vlucht uit Ethiopië, doch enkel aangaande zijn identiteit. Dat verzoeker overigens niet gehoord werd in het bijzijn van een beëdigd tolk, ondanks het gegeven dat verzoeker de Engelse, noch de Franse, noch de Nederlandse taal beheerst. Verzoekers verklaringen werden immers door een medegedetineerde vertaald.

Hieromtrent verwijst verzoeker naar een eerdere beslissing van Uw Raad waarin het volgende wordt gesteld:

"Dans ces conditions, il appartenait à la partie défenderesse de recourir à un interprète capable d'assurer une bonne communication entre le demandeur et la personne qui devait mener l'entretien individuel. LE recours à un codétenu dont rien ne garantit qu'il soit capable de traduire correctement l'entièreté des propos du requérant ne peut, prima facie, être considéré comme suffisant. Il en va d'autant plus ainsi, que la seule question qui a été complétée est une question ouverte qui peut éventuellement amener une réponse nuancée et détaillée, nécessitant partant une très bonne maîtrise des langues usitées. »

Dat, indien verzoeker op een deugdelijke wijze gehoord zou zijn, hij had kunnen uiteenzetten dat hij zijn land van herkomst is ontvlucht om politieke redenen. Dat hij, gelet op zijn Oromo-afkomst en de sympathie van zijn gezin voor de Oromo-beweging, in het verleden tezamen met zijn vader en zijn broer in de gevangenis belande. Dat hij op deze wijze uit eerste hand de erbarmelijke detentieomstandigheden te Ethiopië heeft kunnen waarnemen. Dat, indien verzoeker op een deugdelijke wijze werd gehoord, verwerende partij in staat was geweest om een rigoureuus onderzoek te voeren naar het reële risico op een schending van artikel 3 EVRM.

Dat verwerende partij tevens, in afwezigheid van een deugdelijk gehoor, gehouden is tot het voeren van een rigoureuus onderzoek naar de reële risico's op een schending van artikel 3 EVRM en dit in het licht van de gekende landeninformatie. "Er rust op de verwerende partij bij het nemen van een verwijderingsbeslissing, de plicht om een zo nauwkeurig mogelijk onderzoek te verrichten van de gegevens die wijden op een reëel risico van de door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling." Dat uit de bestreden beslissing, noch uit het administratieve dossier kan blijken dat verwerende partij enig onderzoek heeft gevoerd naar de omstandigheden waarin verzoeker terecht zou komen bij een terugkeer naar zijn land van herkomst.

Verwerende partij is echter op de hoogte van de preciaire mensenrechtensituatie en het gegeven dat verzoeker al dan niet op deugdelijke wijze werd gehoord, ontslaat haar niet van haar plicht om bij het nemen van haar verwijderingsbeslissing rekening te houden met en zelfs onderzoek te voeren naar de algemene situatie in het land van bestemming, in casu Ethiopië. Dit eens te meer gelet op het duidelijke en onmiskenbare begin van bewijs dat in het tweede middel wordt uiteengezet. Het feit dat verzoeker niet om internationale bescherming vroeg, ontslaat verwerende partij tevens niet van haar verplichting een nauwgezet onderzoek te voeren in het licht van artikel 3 EVRM.

"Niettegenstaande algemene rapporten op zich niet volstaan om een schending van artikel 3 EVRM aan te nemen, lijkt het prima facie dat de verzoekende partij gegevens op haar eigen situatie betreft. Gelet op het gegeven dat de verzoekende partij niet werd geïnformeerd via een informatieblad over de gedwongen verwijderingsmaatregel die overheid haar wenst op te leggen en over de vragen die haar gesteld worden -evenmin blijkt dat de verzoekende partij hieromtrent op een andere manier werd geïnformeerd- dat alhoewel de verzoekende partij gewezen heeft op haar politieke problemen en haar vervloek om internationale bescherming in Italië er geen verder vragen hieromtrent gesteld werden en dat uit geen enkel stuk van het administratief dossier blijkt dat de verzoekende partij zich tijdens haar gehoor niet-coöperatief heeft opgesteld, kan de verzoekende partij in casu niet verwaten worden dat de omtrent haar problemen in Ethiopië niet meer duiding gegeven heeft. De Raad beschikt niet over enige onderzoeksbevoegdheid om dit te onderzoeken. Dit onderzoek komt toe aan de verwerende partij. Het

is de verwerende partij die een onderzoek dient te voeren naar het actuele risico dat de verzoekende partij loopt om in een situatie terecht te komen die mogelijks een schending zou uitmaken van artikel 3 van het EVRM. Het dient om een effectief onderzoek te gaan.”

Uit de beslissing blijkt niet dat een deugdelijk onderzoek werd gevoerd. Het zorgvuldigheidsbeginsel in het licht van artikel 3 EVRM werd geschonden. De bestreden beslissing is bovendien in het licht van artikel 3 EVRM (procedurele luik), het recht gehoord te worden en de formele motiveringsplicht niet naar recht verantwoord.”

4.2 In haar nota met opmerkingen antwoordt de verwerende partij hierop het volgende:

“2. De bestreden beslissing is gebaseerd op artikel 7, eerste lid, 1° en 3° van de Vreemdelingenwet dat luidt als volgt: (...)

Het bevel om het grondgebied te verlaten werd genomen op basis van artikel 7, eerste lid, 1° en 3° van de wet van 15 december 1980, namelijk: (...)

De bestreden beslissing motiveert inderdaad omstandig waarom deze bepalingen toegepast konden worden in deze concrete zaak. Er wordt onder andere duidelijk gesteld dat: (...)

De voorwaarden om aan verzoekende partij de bestreden beslissing op te leggen zijn vervuld.

Verder verklaart hij naar Londen te willen doorreizen (stuk 2).

3. Verwerende partij dient in de eerste plaats vast te stellen dat verzoekende partij geen verzoek tot internationale bescherming indiende, noch een concrete vrees in de zin van artikel 3 EVRM heeft geopperd. Nochtans had hij zijn vrees in deze zin kunnen doen gelden tijdens de loop van een dergelijke procedure. Sterker nog, hij verklaart zelf naar het Verenigd Koninkrijk te willen reizen.

De verklaringen in zijn verzoekschrift al zou verwerende partij bij terugkeer naar zijn land van herkomst gevangen genomen worden wegens politieke reden –wat overigens nergens concreet wordt toegelicht– kunnen in onderhavige procedure geen schending van artikel 3 EVRM met zich meebrengen. In geval van dergelijke vrees dient verzoekende partij een verzoek om subsidiaire bescherming in te dienen, welk hij niet deed doch hiertoe elke kans had.

In een arrest gewezen op 05.10.2017 door Uw Raad werd reeds een procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid verworpen en dit net omdat de vreemdeling nagelaten had om een verzoek tot internationale bescherming in te dienen en een dergelijke houding:

“niet [doet] blijken van een reële vrees om te worden onderworpen aan foltering.”.

Deze rechtspraak is volledig over te zetten naar het huidige geval. Bij gebreke aan het indienen van een verzoek tot internationale bescherming toont verzoekende partij niet aan werkelijk het risico te lopen op een onderwerping aan foltering en kan uit geen element blijken dat een terugkeer naar zijn land van herkomst tegenstrijdig zou zijn met de bepalingen van artikel 3 EVRM.

Verwerende partij kon op basis van de verklaringen van verzoekende partij ter gelegenheid van zijn verhoor waar hij aangaf niet te willen terugkeren naar Ethiopië omwille van algemene politieke problemen, zonder specifiek aan te geven welk probleem, rechtmatig overgaan tot de bestreden beslissing zonder schending van artikel 3 EVRM.

Verzoekende partij houdt voor dat “in geval van een uitwijzing van een asielzoeker, het aan de administratieve overheid toekomt om een deugdelijk en diepgaand onderzoek te voeren wanneer zij geconfronteerd wordt met een risico op schending van artikel 3 EVRM”. Vooreerst is verzoekende partij geen asielzoeker daar hij geen verzoek om asiel of subsidiaire bescherming indiende op het Belgisch grondgebied. Bovendien was een meer diepgaand onderzoek in het licht van artikel 3 EVRM op het moment van het nemen van de bestreden beslissing buitengewoon moeilijk geweest vermits verzoekende partij minstens tot dan geen vrees uitte voor een eventuele terugkeer naar het land van oorsprong, evenmin een asielaanvraag indiende.

Verwerende partij verwijst op dit vlak evenzeer naar de bewoordingen van het arrest 200.722 d.d. 5 maart 2018 in dit verband.

Ten overvloede heeft het Grondwettelijk Hof er in haar arrest van 11 juni 2015 aan herinnerd dat op het moment dat een bevel om het grondgebied te verlaten genomen wordt, de minister of zijn afgevaardigde nog niet dient te beoordelen of het artikel 3 EVRM geëerbiedigd wordt en dat slechts bij de uitvoering van de verwijderingsmaatregel nagegaan dient te worden of artikel 3 EVRM nageleefd wordt.

In dezelfde zin stelt het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in haar rechtspraak geen moment voorop waarop een onderzoek in het licht van artikel 3 EVRM gevoerd dient te worden in zoverre het maar gebeurt alvorens de verwijdering van de vreemdeling naar het land waar hij mogelijks onderworpen wordt aan een behandeling die tegenstrijdig is met de bepalingen van artikel 3 van het EVRM.

4. Verwerende partij herinnert er aan dat artikel 3 EVRM inderdaad stelt dat niemand mag onderworpen worden aan foltering of vernederende of onmenselijke handelingen. Deze bepaling is inderdaad een basiswaarde van iedere democratische samenleving.

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft inderdaad geoordeeld dat een verwijdering van een vreemdeling een probleem kan uitmaken in deze zin wanneer er effectief een reëel risico op behandelingen zou zijn die strijdig zijn met artikel 3 EVRM. In dat geval is een verwijdering strijdig met de voormelde bepaling.

Om na te gaan of er inderdaad ernstige redenen zijn of om aan te nemen dat er dergelijk risico is, dienen de voorzienbare gevolgen van een verwijdering van een land waar de persoon illegaal verblijft naar een derde land nagegaan te worden en dit rekening houdend met de algemene situatie in het land van bestemming en de omstandigheden eigen aan de vreemdeling.¹⁰ Voor wat het onderzoek naar de omstandigheden betreft, heeft het EHRM geoordeeld dat het opgeworpen risico een te individualiseren karakter dient te hebben en bijgevolg voldoende concreet en waarschijnlijk dient te zijn.

Het komt bijgevolg toe aan de persoon die een dergelijke schending opwerpt om aan te tonen dat dit risico daadwerkelijk aanwezig is. Dit risico kan niet vermoed worden. Er dient minstens een begin van bewijs aangevoerd te worden.

Uit het administratief rapport blijkt dat tijdens het verhoor op 04.01.2019 van verzoekende partij geen concrete reden voor vrees voor terugkeer gegeven wordt met een te individualiseren karakter. Hij geeft enkel aan op weg te zijn naar het Verenigd Koninkrijk.

Het EHRM heeft recent in verenigde kamer geoordeeld dat dergelijke bewijzen moeten aangevoerd worden.

Het dient vastgesteld te worden dat verzoekende partij op geen enkele wijze ook maar enig begin van bewijs heeft aangevoerd dat zou kunnen aantonen dat er sprake zou zijn van een dergelijk risico. Verzoekende partij heeft dan ook geen ernstige middelen aangevoerd eigen aan zijn geval die zouden kunnen laten geloven dat hij dergelijk risico zou lopen bij de uitvoering van de bestreden beslissing. Naast de beschrijving van de algemene situatie in Ethiopië per verzoekschrift wordt geen enkel concreet of pertinent element betrekking hebben op de persoon van verzoekende partij aangevoerd waaruit de vrees in de zin van artikel 3 EVRM kan worden aangetoond.

Verwerende partij merkt op dat het perfect mogelijk is voor verzoekende partij om in België een verzoek tot internationale bescherming in te dienen. Dergelijke procedure zal hem in staat stellen zijn vrees te kennen te geven aan de bevoegde instanties, zijn identiteit na te gaan, en zijn vrees bij een eventuele terugzending naar zijn land van herkomst te doen evalueren.

5. Wat betreft de beweerde schending van het hoorrecht. In onderhavig geval behelst de bestreden beslissing een bevel het grondgebied te verlaten, welnu een dergelijke beslissing kan niet worden geacht het beginsel audi alteram partem te hebben geschonden. Verwerende partij was mitsdien geenszins gehouden verzoekende partij te horen voor het nemen van de bestreden beslissing.

Verwerende partij staft aan de hand van het arrest M.G. en N.R., uitgesproken door het Hof van Justitie op 10/09/2013 (C-383/13), dat verduidelijkt als volgt «[...] schending van de rechten van de

verdediging, in het bijzonder het recht om te worden gehoord, naar Unierecht pas tot nietigverklaring van het na afloop van de administratieve procedure genomen besluit leidt, wanneer deze procedure zonder deze onregelmatigheid een andere afloop had kunnen hebben [...] Om tot een dergelijke onregelmatigheid te besluiten komt aan de nationale rechter toe te evalueren of er in voorkomend geval een onregelmatigheid bestaat die het hoorrecht aantast wanneer in functie van de specifieke omstandigheden in feite en in rechte, de administratieve procedure in kwestie een andere afloop had kunnen hebben wanneer de onderdanen van een derde land elementen hadden kunnen doen laten gelden die van die aard zijn de zin van de beslissing te wijzigen.

Verzoekende partij had alvorens de afgifte van de bestreden beslissing wel degelijk de kans te worden gehoord door de politie SPC Kust. Hij beperkte zich echter tot de vermelding van zijn betrachting naar het Verenigd Koninkrijk te willen doorreizen en de verwees naar politieke problemen in zijn thuisland (stuk 2). Dit wordt overigens niet betwist door de verzoekende partij.

Verwerende partij meent dat, zelfs indien verzoeker niet geldig werd gehoord -quod non in specie-, verzoeker in gebreke blijft aan te tonen waarin de «administratieve procedure een andere afloop had kunnen hebben». Noch tijdens het verhoor, noch in het verzoekschrift worden er elementen aangehaald die specifiek betrekking hebben op verzoekende partij ter staving van een risico op een onmenselijke behandeling in de zin van artikel 3 EVRM.

6. Voorts voert verzoekende partij nog de schending aan van het zorgvuldigheidsbeginsel. Verzoeker beperkt zich door te stellen dat verwerende partij onzorgvuldig is geweest bij het nemen van haar beslissing.

Dit beginsel legt de overheid de verplichting op haar beslissingen op een zorgvuldige wijze voor te bereiden en te steunen op een correcte feitenvinding.¹⁸ Het respect voor het zorgvuldigheidsbeginsel houdt in dat de administratie bij het nemen van een beslissing moet steunen op alle gegevens van het dossier en op alle daarin vervatte dienstige stukken. In deze omstandigheden en gelet op hetgeen voorafgaat, kan men verwerende partij niet serieus een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel verwijten.

Bovendien heeft de Raad van State geoordeeld dat het zorgvuldigheidsbeginsel geen beginsel is dat op zich een middel kan gronden."

4.3 Het zorgvuldigheidsbeginsel legt de overheid de verplichting op haar beslissingen op een zorgvuldige wijze voor te bereiden en te steunen op een correcte feitenvinding (RvS 2 februari 2007, nr. 167.411; RvS 14 februari 2006, nr. 154.954). Het respect voor het zorgvuldigheidsbeginsel houdt in dat de administratie bij het nemen van een beslissing moet steunen op alle gegevens van het dossier en op alle daarin vervatte dienstige stukken.

Artikel 3 van het EVRM luidt als volgt:

"Niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen".

Deze bepaling bekrachtigt een van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving en verbiedt in absolute termen folteringen en onmenselijke of vernederende behandelingen, ongeacht de omstandigheden en de handelingen van het slachtoffer (vaste rechtspraak: zie bv. Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna ook: EHRM of het Hof) 21 januari 2011, *M.S.S./België en Griekenland*, § 218).

Het EHRM heeft reeds geoordeeld dat de verwijdering door een lidstaat een probleem ten aanzien van artikel 3 van het EVRM kan opleveren en dus een verdragsluitende Staat verantwoordelijk kan stellen, wanneer er ernstige en bewezen motieven bestaan om aan te nemen dat de verzoekende partij in het land van bestemming een reëel gevaar loopt om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM. In deze omstandigheden houdt artikel 3 van het EVRM de verplichting in de persoon in kwestie niet naar dat land te verwijderen (zie EHRM 4 december 2008, *Y./Rusland*, § 75 en de arresten waarnaar wordt verwezen; EHRM 26 april 2005, *Muslim/Turkije*, § 66).

Om te beoordelen of er ernstige en bewezen motieven bestaan om aan te nemen dat de verzoekende partij een reëel gevaar loopt op een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling, houdt de Raad

zich aan de door het EHRM gegeven aanwijzingen. In dezen heeft het EHRM geoordeeld dat, om het bestaan van een gevaar van slechte behandelingen na te gaan, de te verwachten gevolgen van de verwijdering van de verzoekende partij naar het land van bestemming moeten worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan het geval van de verzoekende partij (zie EHRM 4 december 2008, *Y./Rusland*, § 78; EHRM 28 februari 2008, *Saadi/Italië*, §§ 128-129 en EHRM 30 oktober 1991, *Vilvarajah en cons./Verenigd Koninkrijk*, § 108 *in fine*). Het komt de verzoekende partij toe om een begin van bewijs te leveren van zwaarwegende gronden die aannemelijk maken dat zij bij verwijdering naar het land van bestemming zal worden blootgesteld aan een reëel risico op onmenselijke behandeling (zie EHRM 11 oktober 2011, *Auad/Bulgarije*, § 99, punt (b) en RvS 20 mei 2005, nr. 144.754).

Wat het onderzoek van de algemene situatie in een land betreft, hecht het EHRM vaak belang aan de informatie vervat in de recente verslagen afkomstig van onafhankelijke internationale organisaties voor de verdediging van de rechten van de mens zoals Amnesty International of van overheidsbronnen (zie bv. EHRM 21 januari 2011, *M.S.S./België en Griekenland*, §§ 347 en 348; EHRM 5 juli 2005, *Said/Nederland*, § 54; EHRM 26 april 2005, *Muslim/Turkije*, § 67; EHRM 15 november 1996, *Chahal/Verenigd Koninkrijk*, §§ 99-100). Het EHRM heeft eveneens geoordeeld dat een eventualiteit van slechte behandelingen wegens een instabiele conjunctuur in een land op zich niet leidt tot een inbreuk op artikel 3 van het EVRM (zie: EHRM 30 oktober 1991, *Vilvarajah en cons./Verenigd Koninkrijk*, § 111) en dat, wanneer de bronnen waarover het beschikt, een algemene situatie beschrijven, de specifieke beweringen van een verzoekende partij in een geval moeten worden gestaafd door andere bewijselementen (zie: EHRM 4 december 2008, *Y./Rusland*, § 9; EHRM 28 februari 2008, *Saadi/Italië*, § 131; EHRM 26 april 2005, *Muslim/Turkije*, § 68; EHRM 4 februari 2005, *Mamatkulov en Askarov/Turkije*, § 73).

Uit de rechtspraak van het EHRM blijkt echter dat uitzonderlijk, in de zaken waarin een verzoekende partij aanvoert dat zij deel uitmaakt van een groep die systematisch blootgesteld wordt aan een praktijk van slechte behandelingen, de bescherming van artikel 3 van het EVRM optreedt wanneer de verzoekende partij aantoont dat er ernstige en bewezen motieven bestaan om het bestaan van de praktijk in kwestie aan te nemen en om aan te nemen dat zij tot de bedoelde groep behoort (zie: EHRM 28 februari 2008, *Saadi/Italië*, § 132). In dergelijke omstandigheden eist het EHRM niet dat de verzoekende partij het bestaan aantoont van andere bijzondere kenmerken die haar persoonlijk zouden onderscheiden, indien dat de door artikel 3 van het EVRM geboden bescherming illusoir zou maken. Dit zal worden bepaald in het licht van het relaas van de verzoekende partij en van de beschikbare informatie over het land van bestemming wat de groep in kwestie betreft (zie: EHRM 4 december 2008, *Y./Rusland*, § 80; EHRM 23 mei 2007, *Salah Sheekh/Nederland*, § 148).

Wat het onderzoek van de omstandigheden eigen aan het geval van een verzoekende partij betreft, oordeelde het EHRM dat het ingeroepen risico een individueel karakter heeft indien het voldoende concreet en aantoonbaar is (*cf.* EHRM 21 januari 2011, *M.S.S./België en Griekenland*, § 359 *in fine*).

In dit geval wordt het bestaan van een reëel gevaar van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling beoordeeld op grond van de omstandigheden waarvan de verwerende partij kennis had of had moeten hebben op het ogenblik van de bestreden beslissing (*cf. mutatis mutandis*: EHRM 4 december 2008, *Y./Rusland*, § 81; EHRM 30 oktober 1991, *Vilvarajah en cons./Verenigd Koninkrijk*, § 107; EHRM 20 maart 1991, *Cruz Varas en cons./Zweden*, §§ 75-76). De verwerende partij moet een zo nauwkeurig mogelijk onderzoek doen van de gegevens die wijzen op een reëel risico van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling (EHRM 21 januari 2011, *M.S.S./België en Griekenland*, §§ 293 en 388).

Zowel wat de algemene situatie in een land betreft als de omstandigheden eigen aan het geval van de verzoekende partij, moet de verzoekende partij over de materiële mogelijkheid beschikken om te gepasten tijde deze omstandigheden te doen gelden (*cf.* EHRM 21 januari 2011, *M.S.S./België en Griekenland*, § 366).

In dit verband wijst de Raad erop dat de verzoekende partij zich in haar verzoekschrift ook beroept op een schending van het principe “*audi alteram partem*”. Volgens de Raad van State heeft dit principe dezelfde inhoud heeft als het hoorrecht als Europees beginsel van behoorlijk bestuur (RvS 28 oktober 2016, nr. 236.329).

Volgens het Hof van Justitie (hierna ook: HvJ of het Hof) waarborgt het recht om te worden gehoord dat eenieder in staat wordt gesteld naar behoren en daadwerkelijk zijn standpunt kenbaar te maken in het kader van een administratieve procedure en voordat een besluit wordt genomen dat zijn belangen op nadelige wijze kan beïnvloeden (HvJ 22 november 2012, C-277/11, *M.M.*, pt. 87 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

Volgens de rechtspraak van het Hof heeft de regel dat aan de adressaat van een bezwarend besluit de gelegenheid moet worden gegeven om zijn opmerkingen kenbaar te maken voordat dit besluit wordt genomen, tot doel de bevoegde autoriteit in staat te stellen naar behoren rekening te houden met alle relevante elementen. Die regel beoogt met name, ter verzekering van de effectieve bescherming van de betrokken persoon, deze laatste in staat te stellen om een vergissing te corrigeren of individuele omstandigheden aan te voeren die ervoor pleiten dat het besluit wordt genomen, niet wordt genomen of dat in een bepaalde zin wordt besloten (HvJ 11 december 2014, C-249/13, *Boudjlida*, § 37 en HvJ 18 december 2008, C-349/07, *Sopropé*, pt. 49).

Het recht om te worden gehoord impliceert tevens dat de overheid met de nodige aandacht kennis neemt van de opmerkingen van de betrokkene door alle relevante gegevens van het geval zorgvuldig en onpartijdig te onderzoeken en het besluit toereikend te motiveren (HvJ 18 december 2008, C-349/07, *Sopropé*, pt. 50). De verplichting om een besluit op voldoende specifieke en concrete wijze te motiveren zodat betrokkene in staat is te begrijpen waarom zijn verzoek is geweigerd, vormt dus het uitvloeisel van het beginsel van eerbiediging van de rechten van de verdediging (HvJ 22 november 2012, C-277/11, *M.M.*, pt. 88).

Volgens de rechtspraak van het Hof moet het recht om te worden gehoord worden geëerbiedigd, ook al voorziet de toepasselijke wetgeving niet uitdrukkelijk in een dergelijke formaliteit (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, *M.G. e.a.*, pt. 32; HvJ 22 november 2012, C-277/11, *M.M.*, pt. 86; HvJ 18 december 2008, C-349/07, *Sopropé*, pt. 38).

De verplichting tot eerbiediging van de rechten van de verdediging van de adressaten van besluiten die hun belangen aanmerkelijk raken, rust op de administratieve overheden van de lidstaten wanneer zij maatregelen of beslissingen nemen die binnen de werkingssfeer van het Unierecht vallen (HvJ 11 december 2014, C-249/13, *Boudjlida*, pt. 40 en HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, *M.G. e.a.*, pt. 35).

Het hoorrecht kent een algemene toepassing. Het Hof heeft steeds gewezen op het belang van het recht om te worden gehoord en op de zeer ruime strekking ervan in de rechtsorde van de Unie. Vaste rechtspraak van het Hof stelt dan ook dat dit hoorrecht van toepassing is in iedere procedure die tot een bezwarend besluit kan leiden, d.i. een besluit dat de belangen van de betrokken persoon ongunstig kan beïnvloeden (HvJ 22 november 2012, C-277/11, *M.M.*, pt. 85 en de daar aangehaalde rechtspraak).

In casu werd aan de verzoekende partij een bevel om het grondgebied te verlaten met terugleiding naar de grens gegeven. Het wordt door de verwerende partij niet betwist dat de bestreden beslissing een 'beslissing tot verwijdering' in de zin van artikel 1, § 1, 6° van de vreemdelingenwet uitmaakt, zijnde "de beslissing die de illegaliteit van het verblijf van een vreemdeling vaststelt en een terugkeerverplichting oplegt". Deze laatste bepaling vormt een omzetting van artikel 3 van de richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (hierna: de Terugkeerrichtlijn) (*Pb.L.* 24 december 2008, afl. 348, 98 e.v.) (*Parl.St.* Kamer, 2011-2012, nr. 53-1825/001, 6-7, 33-34). Uit deze bepaling blijkt dat een terugkeerbesluit toestaat terug te sturen naar het herkomstland, een land van doorreis op basis van communautaire of bilaterale overeenkomsten of andere regelingen, of een ander derde land waarnaar de betrokken onderdaan besluit vrijwillig terug te keren en waar deze wordt toegelaten. Een bevel om het grondgebied te verlaten, gegeven op grond van de artikelen 7, eerste en tweede lid en 74/14 van de vreemdelingenwet, moet worden aanzien als de uitvoering in intern recht van de artikelen 6 en 7 van de Terugkeerrichtlijn. Het bevel om het grondgebied te verlaten maakt bijgevolg een terugkeerbesluit in de zin van de Terugkeerrichtlijn uit. De beslissing tot terugleiding naar de grens moet worden aanzien als een besluit inzake verwijdering in de zin van artikel 8 van de Terugkeerrichtlijn. Het kan dan ook niet worden betwist dat de bestreden beslissing binnen de werkingssfeer van het Unierecht valt. Het kan evenmin worden betwist dat een bevel om het grondgebied te verlaten met terugleiding naar de grens als een bezwarend besluit moet worden aangemerkt dat de belangen van de betrokken vreemdeling ongunstig kan beïnvloeden.

De wijze waarop een illegaal verblijvende derdelander zijn recht om te worden gehoord moet kunnen uitoefenen voordat een terugkeerbesluit wordt uitgevaardigd, moet worden beoordeeld in het licht van het doel van de Terugke Richtlijn, met name de doeltreffende terugkeer van illegaal verblijvende derdelanders naar hun land van herkomst (cf. HvJ 11 december 2014, C-249/13, *Boudjlida*, pt. 45). In het voormelde arrest geeft het Hof vervolgens het volgende aan:

“46 Volgens vaste rechtspraak van het Hof moeten de bevoegde nationale autoriteiten, zodra is vastgesteld dat het verblijf illegaal is, krachtens artikel 6, lid 1, van richtlijn 2008/115, en onverminderd de in artikel 6, leden 2 tot en met 5, voorziene uitzonderingen, een terugkeerbesluit uitvaardigen (zie in die zin arresten El Dridi, C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, punt 35; Achughbabian, EU:C:2011:807, punt 31, en Mukarubega, EU:C:2014:2336, punt 57).

47 Het recht om te worden gehoord voordat een terugkeerbesluit wordt uitgevaardigd heeft dus tot doel de betrokkene in staat te stellen zijn standpunt uiteen te zetten over de rechtmatigheid van zijn verblijf en over de eventuele toepassing van de in artikel 6, leden 2 tot en met 5, van de richtlijn genoemde uitzonderingen op artikel 6, lid 1.

48 Vervolgens zijn de lidstaten, zoals de advocaat-generaal in punt 64 van zijn conclusie heeft opgemerkt, op grond van artikel 5 van richtlijn 2008/115, „Non-refoulement, belang van het kind, familie- en gezinsleven en gezondheidstoestand”, verplicht om bij de tenuitvoerlegging ervan zowel naar behoren rekening te houden met het hoger belang van het kind, het familie- en gezinsleven en de gezondheidstoestand van de betrokken derdelander, als het beginsel van non-refoulement te eerbiedigen.

49 Wanneer de bevoegde nationale autoriteit voornemens is een terugkeerbesluit uit te vaardigen, dient zij dus aan de door artikel 5 van richtlijn 2008/115 opgelegde verplichtingen te voldoen en moet zij de betrokkene daarover horen.”

Voor het nemen van een terugkeerbesluit moet de verzoekende partij aldus worden gehoord over het hoger belang van het kind, haar familie- en gezinsleven en haar gezondheidstoestand. Eveneens moet het beginsel van non-refoulement worden geëerbiedigd. De verzoekende partij moet zich volgens het Hof in het voormelde arrest *Boudjlida* (pt. 50) in dit verband tijdens het gehoor coöperatief opstellen en de bevoegde nationale autoriteit alle relevante informatie verstrekken over haar persoonlijke situatie en haar familie- en gezinssituatie, en met name informatie die er een rechtvaardiging voor kan vormen dat er geen terugkeerbesluit wordt uitgevaardigd.

Vervolgens verduidelijkt het Hof in het voormelde arrest *Boudjlida* dat “het recht om vóór de vaststelling van een terugkeerbesluit te worden gehoord, niet in die zin moet worden uitgelegd dat die autoriteit gehouden zou zijn de illegaal verblijvende derdelander voorafgaand aan het gehoor dat plaatsvindt met het oog op de uitvaardiging van het terugkeerbesluit, in kennis te stellen van haar voornemen om jegens hem een terugkeerbesluit vast te stellen, hem de gegevens mee te delen waarop zij dat besluit wil baseren of ook om hem bedenktijd te gunnen alvorens hem te horen, maar in die zin dat die derdelander naar behoren en daadwerkelijk zijn standpunt kenbaar moet kunnen maken over de onrechtmatigheid van zijn verblijf en over de redenen die overeenkomstig het nationale recht kunnen rechtvaardigen dat die autoriteit afziet van de vaststelling van een terugkeerbesluit.

56 Evenwel moet erop worden gewezen, zoals de advocaat-generaal in punt 69 van zijn conclusie heeft opgemerkt, dat er een uitzondering moet worden aanvaard ingeval een derdelander redelijkerwijs niet kan vermoeden welke gegevens tegen hem kunnen worden aangevoerd of ingeval hij objectief pas in staat zou zijn daarop te reageren na eerst bepaalde naspeuringen te hebben gedaan of bepaalde stappen te hebben ondernomen, met name om bewijsstukken te verzamelen.

57 Hoe dan ook neemt dit niet weg, zoals de Europese Commissie heeft opgemerkt, dat de betrokken illegaal verblijvende derdelander de gelegenheid zal hebben om, indien hij dat wenst, in het kader van een contentieuze procedure op te komen tegen de beoordeling van zijn situatie door de overheid.”

Ten slotte beklemt het Hof in zijn arrest dat het recht om vóór de vaststelling van een terugkeerbesluit te worden gehoord, de bevoegde nationale overheid in staat moet stellen alle gegevens te verzamelen die nodig zijn om met volledige kennis van zaken tot een beslissing te komen en deze beslissing afdoende te motiveren, opdat de betrokkene in voorkomend geval zijn beroepsrecht naar behoren zal kunnen uitoefenen (pt. 59).

In casu blijkt uit het administratief dossier dat de verzoekende partij op 4 januari 2019 om 10.05 uur werd gehoord (op het *“formulier ter bevestiging van het horen van de vreemdeling”* wordt als datum weliswaar “4/1/18” aangegeven, maar aangezien uit het administratief rapport van 4 januari 2019 blijkt dat de interceptie van de verzoekende partij dateert van 4 januari 2019 om 07.10 uur, gaat de Raad ervan uit dat de verwijzing naar 2018 een materiële vergissing betreft).

De verzoekende partij stelt in haar verzoekschrift dat zij formeel is dat zij niet is gehoord aangaande de redenen van haar vlucht uit Ethiopië, doch enkel aangaande haar identiteit. Zij geeft tevens aan dat zij niet werd gehoord in het bijzijn van een beëdigd tolk, ondanks het gegeven dat zij noch de Engelse, noch de Franse, noch de Nederlandse taal beheerst. Zij wijst erop dat haar verklaringen door een medegedetineerde werden vertaald. Volgens de verzoekende partij werd zij niet op een deugdelijke wijze gehoord.

Met betrekking tot de vraag of de verzoekende partij in voldoende mate is gehoord over de rechtmatigheid van haar verblijf en over haar persoonlijke situatie (HvJ 11 december 2014, C-249/13, *Boudjlida*, pt. 66), stelt de Raad vooreerst vast dat uit het voormelde formulier van 4 januari 2019 niet blijkt dat de verzoekende partij *“werd geïnformeerd via een informatieblad over de gedwongen verwijderingsmaatregel die de overheid haar wenst op te leggen en de vragen die [hem] gesteld worden”*. Dit vakje is immers niet aangekruist. Uit het betrokken formulier blijkt wel dat de verzoekende partij onder meer werd gehoord omtrent de redenen waarom zij in België is en waarom zij niet kan terugkeren naar haar land van herkomst.

Het gehoorverslag geeft verder niet aan in welke taal de verzoekende partij werd gehoord. De verzoekende partij geeft in haar verzoekschrift aan dat zij de Oromo-etniciteit heeft, en stelt dat zij geen Engels, Frans of Nederlands beheerst en dat haar verklaringen door een medegedetineerde en niet door een beëdigd tolk werden vertaald. Volgens het formulier zou de verzoekende partij niet zijn bijgestaan door een tolk, waarbij niet duidelijk is of hiermee slechts op een beëdigd tolk wordt gedoeld. Ook elders uit het administratief dossier blijkt niet in welke taal de verzoekende partij precies werd gehoord en welke talen de verzoekende partij al dan niet beheerst. Bij de persoonlijke gegevens van de verzoekende partij op het voormelde formulier van 4 januari 2019 wordt onder taal aangegeven, *“engels & OROM”*. In het voormelde administratief rapport met betrekking tot illegaal verblijf en transmigratie is als gesproken taal en moedertaal dan weer *“Arabisch”* aangegeven.

Vervolgens blijkt uit het voormelde formulier ter bevestiging van het horen van de vreemdeling dat de verzoekende partij als redenen om niet te zijn teruggekeerd of te kunnen terugkeren naar haar herkomstland, *“politieke problemen, te gevaarlijk”* vermeldde. Uit het formulier van 4 januari 2019 blijkt niet dat de politie-inspecteur die de verzoekende partij heeft gehoord, of de gemachtigde die de bestreden beslissing heeft genomen, de verzoekende partij om verdere duiding heeft gevraagd. Uit het administratief dossier blijkt verder niet dat de gemachtigde niet de mogelijkheid zou hebben gehad om de verzoekende partij meer duidelijkheid te vragen, en evenmin dat de verzoekende partij zich niet coöperatief zou hebben opgesteld. Dat de verzoekende partij afdoende zou zijn gehoord over de redenen van haar vlucht uit Ethiopië, blijkt aldus niet uit het administratief dossier.

In haar verzoekschrift zet de verzoekende partij uitgebreid uiteen dat zij Ethiopië verliet omwille van politieke problemen en haar Oromo-etniciteit. Zij stelt dat zowel haar broer als haar vader actief lid waren van de OLF, dat zij allen werden gearresteerd en op arbitraire wijze gedetineerd, en dat haar vader en broer heden in Nairobi verblijven. Zij wijst erop dat zij uit eerste hand de erbarmelijke detentieomstandigheden in Ethiopië heeft kunnen waarnemen. Vervolgens verwijst de verzoekende partij naar het duidelijke en onmiskenbare begin van bewijs dat in haar tweede middel wordt uiteengezet. In deze uiteenzetting stelt zij het volgende:

“Verzoeker is Ethiopiër met de Oromo etniciteit, van wie naaste familieleden actieve leden waren van de OLF. Verzoeker belande reeds, tezamen met zijn vader en zijn broer, in de gevangenissen alvorens zijn vertrek. Zijn vader en zijn broer verblijven heden in Nairobi.

Reeds lange tijd worden de Oromo te Ethiopië onderdrukt en gediscrimineerd.

“Despite their large numbers, Oromo have suffered a long history of exclusion and forced assimilation by the Ethiopian government, leading to the decline of their pastoralist lifestyle.”

Dit was de aanleiding voor het lidmaatschap van zijn vader en zijn broer aan de OLF, en indirect ook van zijn vlucht uit zijn land van herkomst. Verzoeker ontvluchtte zijn land op illegale wijze richting Libië. Na een hele reeks omzwervingen in Europe, bereikte hij België.

Heden vreest verzoeker een terugkeer naar zijn land van herkomst, omwille van de huidige politieke situatie en zijn illegale vertrek.

"The international NGO representative stated that new forms of ethnically driven violence had emerged as a result of the changed power balance within the leadership of the EPDRF. The new Prime Minister is of both Christian and Muslim background and he is the first Oromo speaking prime minister: The novelty in this allowed for many people to read hope into the figure of the new prime minister³³. The Oromos, who are Ethiopia's largest population group, were pleased by the fact that (one of their ethnicity had reached the top level of decision making power; Also the Amharas (the second largest population group in Ethiopia) were content with the prime minister However, Abiy Ahmed was elected within the EPRDF coalition by united votes from Oromia and Amhara — that is against the two other parts of the coalition, namely the Tigrayan and the Southerners. According to the representative of the international NGO, these two groups were far from content with the current situation and as a result of their frustrations violence and ethnic clashes had reoccurred. The interlocutor found it likely that some elements from the South wished to throw out the Oromo. To illustrate this, the NGO representative mentioned the situation in the mixed town of Hawassa in the Southern Nations, Nationalities, and Peoples' Region. This region is the locus of large industrial parks, some which are Chinese built; and the region has over an extended period of time been the goal for job seeking people of various ethnic backgrounds from across the country. They come together in the factories as workers but there has been civil unrest and social tensions with violent protests, clashes, vandalism (burn of property and cars), which has led to an additional 16,000 internally displaced persons since mid-June 2018³⁴. According to a report issued by the UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs OCHA and the National Disaster Risk Management Commission in June 2018³⁵, more than one million people had been internally displaced as a result of conflict and in dire need of humanitarian assistance, as per mid-April 2018³⁶. The international researcher concurred that even though the new government had announced that it will take human rights more seriously human rights violations and abuses are likely to continue for some time at local level³⁷ (...)

Political and human rights situation

83. Ethiopia is still characterised by a high level of arbitrary violence which affects the general population in urban as well as rural parts of the country. The nature of the violence is partly ethnical and it was emphasised that to be caught in the fight between two opposing ethnic groups could be a real risk for foreigners traveling in Ethiopia,. The regime does not maintain total control over security forces in all of the federal republic's nine regions. To illustrate the fact that the regional security forces at times act independently of the federal government, the 36 example of Somali Region 102 was mentioned; a region where the paramilitary force, the Liyu Police operates. (...)

Treatment of pupils and students

87. The regime is known for accepting widespread use of excessive violence by the security forces against pupils and university students who participate in anti-government mass demonstrations. As an example of this, the interlocutors referred to a recent event where the authorities shot at the crowd of non-armed student demonstrators and caused the death of nine peaceful demonstrators who were killed at this occasion."

Dat uit de bestreden beslissing geenszins kan blijken dat een deugdelijke en rigoureuze controle heeft plaatsgevonden naar aanleiding van zijn etniciteit als Oromo. Dat zijn vader en broer bovendien actieve oppositieleden waren, creëert een bijkomend risico op een schending van het artikel 3 EVRM. Dit blijkt tevens uit de arbitraire detentie en de foltering en waaraan verzoeker in het verleden werd onderworpen.

"Over a dozen people reported to Amnesty International they had fallen under suspicion which led to harassment or arrest and detention, based on previous activities or the actual or suspected political opinions of family members. This can lead to several members of the same family being arrested, including parents and children. (...) In many of these cases, this (inherited) suspicion was reported to manifest when other incidents occurred. For example, when the government was looking for suspects

who may have instigated a demonstration, suspicion might fall on people whose parents were known or suspected to have dissenting opinions.”

“Dozens of extra-judicial executions have been reported in Oromia between 2011 and 2014, including of peaceful protestors, students, suspected OLF supporters, other suspected dissenters and family members of suspects. [...] Amnesty International received a number of reports of people in Oromia being subjected to treatment amounting to torture in their own homes by the military or the police. Interviewees reported acts that could amount to torture taking place during the arrests of suspects, including beatings and the firing of live ammunition. Family members of people who were wanted by the government on suspicion of dissenting behavior or allegedly supporting the OLF were also subjected to beatings death threats, rape and other acts that constitute physical or psychological torture or other ill-treatment. Interviewees who were relatives of wanted or detained persons said members of the security services came to their homes and harassed or threatened them to either reveal the persons’ whereabouts or to hand over documents or other evidence that would incriminate them. Amnesty International received several reports of death or injury resulting from police or military personnel using firearms against an unarmed suspect or a family member of a suspect during arrest. [...] Interviewees also reported to Amnesty International incidents of rape taking place in people’s homes by members of the security services who came to threaten or intimidate them, search for evidence or demand information. Rape is used as a form of torture against the victim to threaten her or her relatives, as punishment for the alleged activities of her relatives or to coerce her into giving information. [...] Some incidents reportedly resulted in the death of a suspect or family member. A killing through the use of unnecessary or excessive force during arrest may amount to extra-judicial execution. One woman, whose husband was affiliated with the OLF and had been subjected to an enforced disappearance, told Amnesty International that after her husband was taken away, the military brought his blood-stained clothes to the house and told her if she did not give up her husband’s documents she would face the same fate.”

“Reporting in general on the situation of family members of perceived dissidents the U.S. Department of State report covering events in 2015 considered that “Security forces continued to detain family members of persons sought for questioning by the government”. Human Rights Watch’s annual report covering 2015 noted that “The government regularly monitors and records telephone calls of family members and friends of suspected opposition members and intercepts digital communications with highly intrusive spyware(...) Human Rights Watch considered in a June 2016 report on ‘Killings and Arrests in Response to Ethiopia’s Oromo Protests’ that “Even after individuals flee Ethiopia, their family members who remain may be at risk of reprisals Reporting on arrests after protests the same source noted that “Security officials sometimes arrested family members in order to pressure students, a form of collective punishment. Human Rights Watch documented 10 cases in which parents or spouses of wanted students were arrested in order to persuade those students to turn themselves in to authorities. Human Rights Watch and others have documented similar tactics in Oromia in the past”.”

In geval van een gedwongen terugkeer naar Ethiopië zal verzoeker derhalve riskeren te worden gearresteerd op basis van zijn etniciteit en de politieke affiniteit met de Oromo-beweging van zijn gezin. Dit dient verwerende partij ertoe te aan te zetten een deugdelijke en rigoureuze controle uit te voeren van de detentieomstandigheden waarin verzoeker terecht zal komen. Dat arbitraire detentie en foltering immers een systematische problematiek in Ethiopië betreft.

Dat verzoeker voorts zijn land op illegale wijze heeft verlaten. Gelet op de gekende landeninformatie van Ethiopië, houdt dit in dat verzoeker een reëel risico loopt op een schending van artikel 3 EVRM bij een gedwongen terugkeer naar zijn land van herkomst.

Dat de Ethiopische migratiewetgeving immers voorschrijft dat het ontluchten van het land, zonder zichzelf in het bezit te stellen van de nodige reisdocumenten, een misdrijf inhoudt, hetwelke strafbaar is met gevangenisstraffen tot 3 jaar.

De Immigration Proclamation No. 354/2003 voorziet in haar artikel 20 het volgende :

« Unless higher penalties are provided for in the Penal Code:

(a) any person who enters or leaves Ethiopia in violation of the provisions of Article 3 or 6 of this Proclamation or who is an accomplice is punishable with imprisonment not exceeding three years or a fine not exceeding ten thousand Birr or both (..) (nous soulignons) »

Het artikel 6 stelt, met betrekking tot het verlaten van het grondgebied het volgende vast:

«A person departing from Ethiopia shall possess:

- 1. a valid travel document;*
- 2. unless otherwise permitted an entry visa which will enable him to enter the country of destination; and*
- 3. a health certificate, as may be necessary. »*

In geval van een gedwongen terugkeer naar Ethiopië zal verzoeker derhalve riskeren te worden gearresteerd op basis van bovenstaande wetsartikelen. In eerste instantie ligt de beoordeling en bestraffing van overtredingen van de migratiewetgeving uiteraard binnen de soevereine bevoegdheid van de Ethiopische autoriteiten, doch dient dit verwerende partij ertoe te leiden een deugdelijke en rigoureuze controle uit te voeren van de detentieomstandigheden waarin verzoeker terecht zal komen.

“Although the constitution prohibits such practices (torture and other cruel inhuman, or degrading treatment or punishment), there were reports that security officials tortured and otherwise abused detainees. (...)

It also found that detainees in several detention centers experienced inhuman treatment including beatings/whippings, forced physical exercises, and denial of food. Authorities forced detainees in Awash Arba to walk barefoot and sit exposed to the sun for three consecutive days.

Multiple sources reported general mistreatment of detainees at official detention centers, unofficial detention centers, police stations, and in Kilinto federal prison. Interrogators administered beatings and electric shocks to extract information and confessions from detainees. Police investigators used physical and psychological abuse to extract confessions in Maekelam, the federal crime investigation center in Addis Ababa that often held high-profile political prisoners. Authorities restricted access by diplomats and NGOs to Maekelawi; some NGOs reported limited access.

Prison and pretrial detention center conditions remained harsh and in some cases life threatening. There were reports that authorities physically abused prisoners in detention centers, military facilities, and police stations. Problems included gross overcrowding and inadequate food, water, sanitation, and medical care (...) (nous soulignons).”

« 3.3.4 Prison / detention conditions

According to USDOS, prison and detention centre conditions were harsh and in some cases life threatening. Detainees were tortured and medical attention was insufficient in some cases. (...)

USDOS reports that on average, detainees received nine birr [€0.04] per person per day for water; food and health care, but this differed throughout the country. This was sometimes supplemented by family members bringing food or people buying things from local vendors. There were reports that prison officials prevented some detainees from receiving food from their families. In federal prisons, medical care was unreliable. In regional prisons, it was practically absent. Sanitary conditions were bad due to both a lack of sanitary services and a shortage of water. Prisons and detention centres were severely overcrowded.

AI notes that some detention conditions amounted to torture, such as detaining people underground without light, shackled and in prolonged solitary confinement.

In a 2014 report about human rights violations by security forces against actual or suspected dissenters in Oromia region, AI states that accounts of former detainees interviewed by AI demonstrate that detention conditions in regional and federal police stations, regional and federal prisons, military camps and other unofficial places of detention violate international law and national and international standards. Overcrowding was often so severe that detainees could not sleep simultaneously, due to a lack of space on the floor. In several locations there were underground cells. Food was insufficient and of poor quality, and many former detainees reported they received little drinking water; Many detainees reported that the water they did receive was dirty and unsafe. In both official and unofficial detention centres. adequate access to toilet facilities was denied. There were cases of death in detention reported to AI. These

deaths were reported to be the result of poor detention conditions, torture and lack of medical assistance (nous soulignons). »

Uit het bovenstaande blijkt dat de detentieomstandigheden te Ethiopië een schending inhouden van artikel 3 EVRM. Dat dit eens te meer aan een deugdelijke controle onderworpen dient te worden gelet op het gegeven dat het een systematische praktijk betreft ten aanzien van de gedetineerde te Ethiopië.

Gezien het bovenstaande werden gegronde redenen voorgelegd om aan te nemen dat er een reëel risico van onmenselijke en vernederende behandeling bestaat, gelet op het begin van bewijs voorgelegd door verzoeker.

In geval van een uitwijzing van een asielzoeker, komt het toe aan de administratieve overheid om een deugdelijk en diepgaand onderzoek te voeren wanneer zij geconfronteerd wordt met een risico op schending van artikel 3 EVRM.

Dergelijke beoordeling dient plaats te vinden na een daadwerkelijk onderzoek, opdat alle redelijke twijfel met betrekking tot een risico op schending van artikel 3 EVRM kan worden weggenomen.

Ernstige twijfels met betrekking tot de doeltreffendheid van het door de verwerende partij gevoerde onderzoek dienen te worden vastgesteld wanneer verwerende partij absoluut niet is nagegaan of er een risico bestaat dat verzoeker bij een terugkeer naar Ethiopië zal onderworpen worden aan een behandeling strijdig met artikel 3 EVRM.

Om haar onderzoeksverplichting te respecteren, had de verwerende partij kunnen nagaan wat er gebeurt na een gedwongen terugkeer naar Ethiopië, eens te meer indien de betrokkene het land van herkomst op illegale wijze heeft verlaten. Bovendien had zij alle elementen die zij wist, dan wel redelijkerwijs had moeten weten, in rekening moeten brengen in de voorliggende beslissing.

Normalerweise komt het aan de administratieve overheid toe om een deugdelijk en diepgaand onderzoek te voeren wanneer zij geconfronteerd wordt met een risico op schending van artikel 3 EVRM en om op die manier elke gerede twijfel weg te nemen. Dergelijk onderzoek werd in casu niet gevoerd door de verwerende partij. De verwerende partij heeft aldus niet iedere gerede twijfel weggenomen omtrent een risico op schending van artikel 3 in geval van een uitwijzing van verzoeker naar Ethiopië.

Het procedurele en materiële luik van artikel 3 EVRM werd geschonden nu de verwerende partij geen deugdelijk en diepgaand onderzoek heeft gevoerd. Verzoeker heeft een begin van bewijs aangevoerd (algemene rapporten)."

De verzoekende partij voert, met verwijzing naar een internationaal rapport, aldus aan dat de Oromo te Ethiopië worden onderdrukt en gediscrimineerd, en dat dit de aanleiding was voor het lidmaatschap van haar vader en broer van de OLF, en indirect voor haar vlucht. Zij stelt tevens dat zij een terugkeer naar het land van herkomst vreest, omwille van de huidige politieke situatie en haar illegale vertrek. Zij benadrukt met betrekking tot het eerste element dat zij bij een terugkeer riskeert te worden gearresteerd op basis van haar etniciteit en de politieke affiniteit met de Oromo-beweging van haar gezin, en dat arbitraire detentie en foltering een systematische problematiek in Ethiopië betreft. In dit verband verwijst zij opnieuw naar internationale rapporten. Met betrekking tot het tweede element verwijst zij naar de Ethiopische migratiewetgeving en vervolgens naar internationale rapporten op basis waarvan zij besluit dat de detentieomstandigheden in Ethiopië een schending van artikel 3 van het EVRM uitmaken en dat dit een systematische praktijk betreft.

Zoals hoger reeds gesteld, volstaan algemene rapporten op zich niet om een schending van artikel 3 van het EVRM aan te nemen. Uit het betoog van de verzoekende partij in haar verzoekschrift blijkt echter dat de verzoekende partij deze gegevens ook op haar (vermeende) persoonlijke situatie heeft betrokken. Op basis van de gegevens die blijken uit het administratief dossier en die de verzoekende partij naar voren brengt in haar verzoekschrift, blijkt dat op het voormelde formulier van 4 januari 2019 als taal onder meer "Orom" wordt aangegeven, dat de verzoekende partij in haar verzoekschrift de tijdens haar gehoor van 4 januari 2019 aangehaalde "politieke problemen" en het feit dat het "te gevaarlijk" is om terug te keren, verder heeft uitgediept, en dat zij hierbij zowel naar de algemene als naar haar (vermeende) individuele situatie heeft verwezen.

De bestreden beslissing bevat met betrekking tot artikel 3 van het EVRM in het licht van de aangehaalde politieke problemen in Ethiopië de volgende motivering: *“Betrokkene werd gehoord op 04.01.2019 door SPC Kust en verklaart dat hij in België is omdat hij wil doorreizen naar het VK en dat hij niet wil terugkeren naar Ethiopië omwille van (algemene) politieke problemen aldaar zonder sopecifiek aan te halen welke problemen. We stellen dus vast dat betrokkene met zijn uiteenzetting geen schending van artikel 3 EVRM aantoot. Om tot een schending van artikel 3 EVRM te kunnen besluiten, dient hij aan te tonen dat er ernstige en zwaarwichtige gronden aanwezig zijn om aan te nemen dat hij in Ethiopië een ernstig en reëel risico loopt te worden blootgesteld aan folteringen of onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen. Het louter ongestaafd aanvoeren van een vermeende schending artikel 3 EVRM kan niet volstaan.”*

Hoger werd reeds vastgesteld dat niet blijkt in welke taal de verzoekende partij werd gehoord, en of zij deze taal (voldoende) beheerste of haar verklaringen minstens terdege werden vertaald. Ook blijkt niet dat haar is gevraagd om meer duiding te geven met betrekking tot de aangehaalde politieke problemen of het feit dat het in Ethiopië volgens haar te gevaarlijk is. Ten slotte bevat het administratief dossier geen stukken waaruit moet blijken dat de verzoekende partij zich tijdens haar gehoor niet coöperatief zou hebben opgesteld. In de voormelde omstandigheden kan de gemachtigde aan de verzoekende partij *in casu* niet verwijten dat ze, voordat de bestreden beslissing werd genomen, omtrent haar problemen in Ethiopië niet meer duiding heeft gegeven en dus niet specifiek heeft aangehaald om welke problemen het gaat, en hieruit vervolgens besluiten dat zij met haar uiteenzetting geen schending van artikel 3 van het EVRM aantoot. De Raad benadrukt samen met de verzoekende partij dat het aan de gemachtigde is om een onderzoek te voeren naar het actueel risico dat de verzoekende partij loopt om in een situatie terecht te komen die mogelijk een schending zou uitmaken van artikel 3 van het EVRM, en dat uit de hoger aangehaalde rechtspraak van het EHRM blijkt dat dit onderzoek zo nauwkeurig mogelijk moet worden gevoerd. De Raad merkt in dit verband nog op dat hij zelf niet over enige onderzoeksbevoegdheid beschikt om het relaas van de verzoekende partij te onderzoeken.

Een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel en het principe *“audi alteram partem”* in het licht van artikel 3 van het EVRM wordt aannemelijk gemaakt.

De verwerende partij stelt in haar nota met opmerkingen dat omstandig werd gemotiveerd waarom artikel 7, eerste lid, 1° en 3° van de vreemdelingenwet in de concrete zaak kon worden toegepast, en dat de voorwaarden om aan de verzoekende partij de bestreden beslissing op te leggen, zijn vervuld.

De Raad wijst erop dat artikel 7, eerste lid van de vreemdelingenwet waarop het bestreden bevel om het grondgebied te verlaten steunt (bevel dat *in casu* overeenkomstig artikel 7, tweede lid van de vreemdelingenwet aanleiding heeft gegeven tot een beslissing tot terugleiding) enkel geldt *“onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag”*. De verwerende partij kan dan ook niet dienstig voorhouden dat het louter vervuld zijn van de internrechtelijke voorwaarden zou maken dat de gemachtigde geen onderzoek in het licht van artikel 3 van het EVRM zou moeten doorvoeren.

Vervolgens voert de verwerende partij (met verwijzing naar een arrest van de Raad van 5 oktober 2017) aan dat de verzoekende partij geen vrees uitte en dat zij geen begin van bewijs naar voren heeft gebracht om een schending van artikel 3 van het EVRM aannemelijk te maken. De verwerende partij stelt in dit verband herhaaldelijk dat de verzoekende partij nooit een verzoek tot internationale bescherming heeft ingediend, terwijl zij wel hiertoe de kans had, en dat zij daardoor niet aantoot werkelijk een risico te lopen op een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM. Deze overwegingen worden echter voor het eerst in de nota met opmerkingen gemaakt en maken bijgevolg *a posteriori*-motiveringen uit. Hiermee kan de verwerende partij het vastgestelde gebrek in zorgvuldigheid bij het nemen van de thans bestreden beslissing dan ook niet herstellen. Bovendien laat de verwerende partij na uiteen te zetten, laat staan aan te tonen, op grond waarvan zij aanneemt dat de verzoekende partij met haar betoog geen begin van bewijs zoals vereist door het EHRM naar voren zou hebben gebracht en geen concrete reden voor een vrees voor terugkeer met een te individualiseren karakter zou hebben gegeven. De Raad herhaalt dat uit het administratief dossier blijkt dat de verzoekende partij tijdens haar gehoor van 4 januari 2019 wel degelijk heeft verklaard dat zij omwille van politieke problemen en *“te gevaarlijk”* niet is teruggekeerd of niet kan terugkeren naar haar land van herkomst. Al stelt de verwerende partij meermaals in haar nota met opmerkingen dat de verzoekende partij enkel zou hebben verklaard naar het Verenigd Koninkrijk te willen reizen, erkent zij ook meermaals dat de verzoekende partij in haar gehoor melding heeft gemaakt van politieke problemen. Uit de bovenstaande uiteenzetting van de Raad is ook reeds gebleken dat de verzoekende partij, met verwijzing naar

verschillende rapporten, ook in haar huidig verzoekschrift op de problemen in Ethiopië, in het bijzonder voor personen die op illegale wijze het land hebben verlaten en gedwongen terugkeren, en in het licht van haar Oromo-etniciteit, heeft gewezen. De Raad benadrukt in dit verband nogmaals dat, wat het onderzoek van de algemene situatie in een land betreft, het EHRM vaak belang hecht aan de informatie vervat in de recente verslagen afkomstig van onafhankelijke internationale organisaties voor de verdediging van de rechten van de mens zoals Amnesty International of van overheidsbronnen. De verwerende partij kan dan ook niet zonder meer voorhouden dat een verwijzing naar zulke rapporten niet relevant zou zijn.

Verder wijst de verwerende partij in haar nota met opmerkingen nog op een arrest van het Grondwettelijk Hof van 11 juni 2015, waarin het stelt dat slechts bij de uitvoering van de verwijderingsmaatregel een onderzoek naar artikel 3 van het EVRM moet worden gevoerd. De Raad stelt vast dat dit arrest reeds dateert van juni 2015, terwijl de Raad van State zeer recent, met name in september 2018, nog uitdrukkelijk heeft vastgesteld dat het onderzoek naar artikel 3 van het EVRM moet gebeuren bij het nemen van een bevel om het grondgebied te verlaten en niet slechts wanneer wordt overgegaan tot de gedwongen verwijdering. In de betrokken arresten nrs. 241.623 en 241.625 van 29 mei 2018 stelt de Raad van State onder meer het volgende:

“Het nemen van een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten houdt in dat de rechtstoestand van de betrokken vreemdeling als dusdanig bestaat op het ogenblik dat die beslissing wordt genomen, dat die vreemdeling op dat ogenblik dus geen titel (meer) heeft om op het grondgebied te verblijven zodat hij er onwettig verblijft en dat hij derhalve het grondgebied dient te verlaten. Het betreft dan ook een beslissing tot verwijdering in de zin van artikel 1, 6°, van de vreemdelingenwet. De betrokken vreemdeling is ertoe gehouden de terugkeerverplichting na te leven en het bevel om het grondgebied te verlaten (...) uit te voeren zonder dat de [gemachtigde] een nieuwe beslissing dient te nemen. Naar luid van artikel 7, eerste lid, van de vreemdelingenwet wordt een bevel om het grondgebied te verlaten gegeven “onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag”.

De [gemachtigde] moet derhalve bij het nemen van een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten reeds onderzoeken of die verwijderingsmaatregel in overeenstemming is met de normen van de internationale verdragen waardoor België gebonden is, te dezen met artikel 3 van het EVRM. Hieraan wordt geen afbreuk gedaan door de mogelijkheid voor de [gemachtigde] om bij niet-naleving van het bevel om het grondgebied te verlaten over te gaan tot dwangmaatregelen met het oog op verwijdering in de zin van artikel 1, 7°, van de vreemdelingenwet, zijnde de fysieke verwijdering van het grondgebied. Enerzijds kan de toestand immers in die zin evolueren dat er zich bij het nemen van de beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten nog geen gevaar voor een schending van artikel 3 van het EVRM voordoet doch naderhand wel, wanneer de [gemachtigde] effectief wil overgaan tot verwijdering. Anderzijds kan niet worden verondersteld dat de betrokken vreemdeling het bevel om het grondgebied te verlaten niet zal naleven zodat de [gemachtigde] er zich niet van kan onthouden een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM te onderzoeken onder het voorwendsel dat [hij] dergelijk onderzoek zal voeren bij het nemen van dwangmaatregelen met het oog op de fysieke verwijdering van de vreemdeling.”

En ook:

“In de laatste zin van punt 199 van het arrest van 13 december 2016 in zake Paposhvili t. België stelt het EHRM vast dat de Raad van State, die was gevat door een cassatieberoep, de in die zaak gevolgde redenering van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heeft bevestigd en heeft gepreciseerd dat de evaluatie van de medische toestand van een vreemdeling die het voorwerp uitmaakt van een verwijderingsmaatregel en aan wie de machtiging tot verblijf was geweigerd, moest gebeuren op het ogenblik van de gedwongen uitvoering van die verwijderingsmaatregel en niet op het ogenblik van het aannemen van die maatregel. Met uitdrukkelijke verwijzing naar punt 199 in fine, vervolgt het EHRM in punt 202 dat de omstandigheid dat de evaluatie van de medische toestand van de betrokkene ook in extremis had kunnen gebeuren op het ogenblik van de gedwongen uitvoering van de verwijderingsmaatregel, niet tegemoet komt aan de bekommernissen van artikel 3 van het EVRM wanneer er geen aanwijzingen zijn betreffende de omvang van dergelijk onderzoek en het effect ervan op het bindende karakter van het bevel om het grondgebied te verlaten.

Ook met het bestreden arrest is uitspraak gedaan over de wettigheid van een bevel om het grondgebied te verlaten waarbij geen onderzoek was gedaan naar een mogelijke schending van artikel 3 van het

EVRM in het licht van de concrete gegevens van de zaak. Net als in de zaak die tot het meergenoemde arrest van het EHRM van 13 december 2016 heeft geleid, was ook te dezen nog geen effectieve verwijdering van verweerder voorzien. Nu het EHRM ook in dat arrest naar die omstandigheden heeft verwezen, heeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen er geen betekenis aan gegeven die strijdig is met de bewoordingen of de inhoud ervan door te oordelen dat een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM moet worden onderzocht bij het nemen van een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten en niet pas op het ogenblik van de gedwongen verwijdering van de vreemdeling.”

Nu een bevel om het grondgebied te verlaten, zoals hoger reeds vastgesteld, reeds de verplichting oplegt om het grondgebied te verlaten én een terugkeerverplichting oplegt (RvS 28 september 2017, nr. 239.259), en gelet op de hoger aangehaalde aanhef van artikel 7, eerste lid van de vreemdelingenwet, moet de mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM dus wel degelijk worden onderzocht bij het nemen van een beslissing houdende een bevel om het grondgebied te verlaten.

Bovendien benadrukt de Raad dat de bestreden beslissing precies een titel verschaft voor de gedwongen verwijdering waarnaar het Grondwettelijk Hof verwijst. Volgens de verwerende partij stelt het EHRM in zijn arrest *Paposhvili/België* 13 december 2016 (voornamelijk in de §§ 173 en 188) in dezelfde zin (als het Grondwettelijk Hof) geen moment voorop waarop een onderzoek in het licht van het voormelde artikel 3 moet worden gevoerd, zolang het maar gebeurt voor de verwijdering. In de eerste plaats wijst de Raad erop dat de genoemde paragrafen in het algemeen betrekking hebben op artikel 3 van het EVRM en niet op het tijdstip waarop dit onderzoek moet worden gevoerd. Vervolgens benadrukt de Raad dat het EHRM in het arrest *Paposhvili/België* precies ingaat op het argument dat een onderzoek nog had kunnen plaatsvinden bij de gedwongen verwijdering van de betrokkene (§ 199), maar hierbij besluit dat dit gegeven niet aan de geuite bezorgdheden tegemoetkomt (§ 202). De verwerende partij maakt niet duidelijk op welke manier zij uit het arrest *Paposhvili/België* afleidt dat het voor het EHRM zou volstaan om slechts op het moment van de gedwongen verwijdering een onderzoek naar artikel 3 van het EVRM te voeren.

Met betrekking tot het hoorrecht voert de verwerende partij aan dat de verzoekende partij, vóór de afgifte van de bestreden beslissing, wel degelijk de kans had te worden gehoord door de politie SPC Kust, maar dat zij zich beperkt tot de vermelding van haar betrachting naar het Verenigd Koninkrijk te willen doorreizen en verwees naar politieke problemen in haar thuisland. Ook stelt de verwerende partij in haar nota met opmerkingen, zoals de gemachtigde in de bestreden beslissing, dat de verzoekende partij het feit dat zij bij haar terugkeer naar het land van herkomst zou worden gevangengenomen wegens politieke redenen, nergens concreet heeft toegelicht. De Raad wijst er echter op dat de verzoekende partij in haar verzoekschrift precies aangeeft dat zij niet op deugdelijke wijze werd gehoord en geen verdere duiding heeft kunnen verschaffen. Vervolgens wijst de Raad op de vaststellingen die hij in antwoord op dit betoog heeft gemaakt.

Daarnaast wijst de verwerende partij op rechtspraak van het Hof van Justitie waaruit blijkt dat slechts sprake is van een onregelmatigheid die het hoorrecht aantast, wanneer de administratieve procedure een andere afloop had kunnen hebben wanneer de derdelander elementen had kunnen doen gelden die van die aard zijn de zin van de beslissing te wijzigen.

De Raad stelt vast dat luidens vaste rechtspraak van het Hof, een schending van de rechten van de verdediging, in het bijzonder het hoorrecht, naar Unierecht inderdaad pas tot nietigverklaring van het na afloop van de administratieve procedure genomen besluit leidt, wanneer deze procedure zonder deze onregelmatigheid een andere afloop had kunnen hebben (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, *M.G. e.a.*, pt. 38 met verwijzing naar de arresten van 14 februari 1990, C-301/87, *Frankrijk/Commissie*, pt. 31, van 5 oktober 2000, C-288/96, *Duitsland/Commissie*, pt. 101, van 1 oktober 2009, C-141/08 P, *Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware*, pt. 94 en van 6 september 2012, C-96/11 P, *Storck*, pt. 80).

Hieruit volgt dat niet elke onregelmatigheid bij de uitoefening van het hoorrecht tijdens een administratieve procedure – in dit geval de besluitvorming inzake het afleveren van een bevel om het grondgebied te verlaten met terugleiding naar de grens – een schending van het hoorrecht oplevert. Voorts is niet elk verzuim om het hoorrecht te eerbiedigen zodanig dat dit stelselmatig tot de onrechtmatigheid van het genomen besluit leidt (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, *M.G. e.a.*, pt. 39).

Om een dergelijke onrechtmatigheid te constateren, moest de Raad *in casu* aan de hand van de specifieke feitelijke en juridische omstandigheden van het geval inderdaad nagaan of er sprake is van een onregelmatigheid die het hoorrecht op zodanige wijze aantast dat de besluitvorming in kwestie een andere afloop had kunnen hebben, met name omdat de verzoekende partij *in casu* specifieke omstandigheden had kunnen aanvoeren die na een individueel onderzoek het afleveren van een bevel om het grondgebied te verlaten met terugleiding naar de grens hadden kunnen beïnvloeden (cf. HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, *M.G. e.a.*, pt. 40). Uit de bovenstaande vaststellingen van de Raad is gebleken dat de verzoekende partij, in tegenstelling tot wat de verwerende partij beweert, wel degelijk elementen naar voren heeft gebracht die ertoe hadden kunnen leiden dat de bestreden beslissing niet zou zijn genomen of dat een minder verregaande beslissing zou zijn genomen.

Ten slotte stelt de verwerende partij, met verwijzing naar het arrest nr. 236.321 van 30 november 2016 van de Raad van State, dat het zorgvuldigheidsbeginsel geen beginsel is dat op zich een middel kan gronden. De Raad wijst erop dat dit arrest volgens het in de nota met opmerkingen aangehaalde citaat betrekking heeft op een schending van de "*devoir de minutie*" in een situatie waarin de beslissing zelf in ieder opzicht wettig was, maar er een gebrek aan zorg in de voorbereiding van deze beslissing kon worden vastgesteld. De verwerende partij kan niet voorhouden dat deze situatie vergelijkbaar is met de thans voorliggende situatie. *In casu* leidt het gebrek aan een zorgvuldig onderzoek in het licht van artikel 3 van het EVRM immers wel degelijk tot een onwettige beslissing. In dit verband wijst de Raad nogmaals op de aanhef van artikel 7, eerste lid van de vreemdelingenwet die uitdrukkelijk aangeeft dat een bevel om het grondgebied te verlaten kan of moet worden genomen, "*onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag*".

Met haar betoog kan de verwerende partij geen afbreuk doen aan de hoger gemaakte vaststellingen van de Raad.

4.4 Het eerste middel is in de aangegeven mate gegrond. Deze vaststelling leidt tot de nietigverklaring van het bestreden bevel om het grondgebied te verlaten met terugleiding naar de grens. De overige aangevoerde schendingen behoeven geen verder onderzoek.

5. Korte debatten

Het beroep tot nietigverklaring is met betrekking tot de beslissing tot vasthouding onontvankelijk, en de verzoekende partij heeft een gegrond middel aangevoerd dat leidt tot de nietigverklaring van het bestreden bevel om het grondgebied te verlaten met terugleiding naar de grens. Er is derhalve grond om toepassing te maken van artikel 36 van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. De vordering tot schorsing, als *accessorium* van het beroep tot nietigverklaring, wordt met betrekking tot de beslissing tot vasthouding samen met het beroep tot nietigverklaring verworpen, en is met betrekking tot het bestreden bevel om het grondgebied te verlaten met terugleiding naar de grens zonder voorwerp. Er moet derhalve geen uitspraak worden gedaan over de exceptie van onontvankelijkheid van de vordering tot schorsing, opgeworpen door de verwerende partij.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De beslissing van de gemachtigde van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie van 4 januari 2019 houdende een bevel om het grondgebied te verlaten met terugleiding naar de grens wordt vernietigd.

Artikel 2

De vordering tot schorsing is in deze mate zonder voorwerp.

Artikel 3

De vordering tot schorsing en het beroep tot nietigverklaring worden voor het overige verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op tweeëntwintig mei tweeduizend negentien door:

mevr. I. VAN DEN BOSSCHE,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken.

mevr. H. CALIKOGLU,

toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

H. CALIKOGLU

I. VAN DEN BOSSCHE